

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Peldu iela 25, Rīga, LV-1494, tālr. 66016740, e-pasts pasts@varam.gov.lv, www.varam.gov.lv

Rīgā, 18.01.2021. Nr. 15-2/491

Uz _____ Nr. _____

Priekules novada pašvaldībai
dome@priekulesnovads.lv
una.rzepicka@priekulesnovads.lv

Informācijai: tapis.palidziba@varam.gov.lv

*Par Priekules novada teritorijas plānojuma
grozījumiem*

Pamatojoties uz Teritorijas attīstības plānošanas likumā (turpmāk – TAPL) noteikto kārtību, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk – VARAM) ir izskatījusi Priekules novada teritorijas plānojuma grozījumus (turpmāk – Priekules TPG). Priekules TPG 2020.gada 29.oktobrī apstiprināti ar Priekules novada domes (turpmāk – Dome) saistošajiem noteikumiem Nr. 12/20 “Priekules novada teritorijas plānojuma 2015. - 2026. gadam grozījumu teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa” (turpmāk – saistošie noteikumi Nr.12/20). To pārsūdzēšanas termiņš – 2021.gada 11.janvāris. Iesniegumi par Priekules TPG nav saņemti.

VARAM ir iepazinusies ar Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas (turpmāk – sistēma) publiskajā daļā geoportālā pieejamo Priekules TPG dokumentāciju¹. Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumu Nr.628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” (turpmāk – noteikumi Nr.628) 8.punktu sistēma ir primārā plānošanas dokumentu publicēšanas darba vide un informācijas avots, un plānošanas dokumentus tajā izstrādā, ievērojot normatīvajā aktā par teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmu noteiktās prasības.

Saskaņā ar noteikumiem Nr.628² plānošanas dokumentu izstrādē pašvaldība var pieaicināt atbilstošās nozares speciālistus un ekspertus. Priekules TPG izstrādātājs – SIA “Baltkonsults”, izstrādes vadītāja – Domes Attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Una Ržepicka.

Priekules TPG uzsākti ar Domes 2018.gada 27.septembra lēmumu Nr.455 “Par Priekules novada pašvaldības Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes uzsākšanu”. 2018.gada 27.septembrī apstiprinātais darba uzdevums mainīts, pamatojoties uz Domes 2018.gada 26.oktobra lēmumu³, kurā pēc Priekules TPG 1.redakcijas un pilnveidotās redakcijas publiskās

¹ https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_17962

² Noteikumu Nr.628 142.punkts.

³ Domes 2018.gada 26.oktobra lēmums Nr.509 “Par Priekules novada pašvaldības Teritorijas plānojuma grozījumu jauna darba uzdevuma apstiprināšanu”.

apspriešanas veikti grozījumi⁴.

Priekules TPG izstrādes nepieciešamība saistīta ar Priekules novada teritorijas plānojumā (turpmāk – Priekules TP) ietverto normu precizēšanu saskaņā ar aktuālo tiesisko regulējumu. VARAM secina, ka Priekules TP teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (turpmāk – apbūves noteikumi) pēc būtības ar Priekules TPG tiek izteikti jaunā redakcijā.

Atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem⁵ normatīvajā aktā neietver normas, kas dublē augstāka vai tāda paša spēka normatīvā akta tiesību normās ietverto regulējumu. Turklāt apbūves noteikumos ietveramas tikai tādas normas, kuru noteikšanai pašvaldībai ir dots deleģējums⁶. Apbūves noteikumos ir ietverta virkne prasību, kas dublē Ministru kabineta noteikumu un likumu normas, tai skaitā definīcijas un terminu skaidrojumus⁷.

No normatīvā akta sagatavošanas pamatprincipiem⁸ izriet, ka pašvaldības saistošajos noteikumos lietotajiem terminiem ir jāatbilst terminiem, kas noteikti augstāka juridiskā spēka normatīvajā regulējumā. Priekules TPG apbūves noteikumos, papildus Priekules TP esošajām definīcijām, ir ietvertas jaunas definīcijas (skaidrojumi), kas arī noteiktas citos normatīvajos aktos, piemēram, Aizsargjoslu likumā, Zemes pārvaldības likumā, Augu aizsardzības likumā, Būvniecības likumā, vai uz to deleģējuma pamata izdotajos Ministru kabineta noteikumos⁹. Vienlaikus Priekules TPG apbūves noteikumos lietoti no normatīvajiem aktiem atšķirīgi termini, kam nav dots skaidrojums¹⁰.

Apbūves noteikumos¹¹ nav nosakāma nepieciešamība saskaņot attiecīgās darbības ar konkrētajām institūcijām vai saņemt to atļaujas, tehniskos noteikumus, jo to jau noteic normatīvie akti¹².

Nemot vērā, ka ar saistošajiem noteikumiem apstiprina teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus un grafisko daļu – funkcionālo zonējumu, teritorijas ar īpašiem noteikumiem un aizsargjoslas, kas noteiktas pašvaldības kompetencē esošajām aprūtinātajām teritorijām un objektiem¹³, jebkuras izmaiņas tajos veicamas, ievērojot noteikto procedūru¹⁴. Līdz ar to nav pamatojuma apbūves noteikumos ietvert punktu¹⁵ par to, kas nav uzskatāms par grozījumiem.

Priekules TPG izstrādes gaitā ir sagatavotas trīs redakcijas un notikušas trīs publiskās apspriešanas (no 2020.gada 10.janvāra līdz 2020.gada 10.februārim, no 2020.gada 20.jūnija līdz 2019.gada 16.jūlijam, un no 2020.gada 8.septembra līdz 2020.gada 29.septembrim).

⁴ Domes 2020.gada 27.februāra lēmums Nr.140 “Par grozījumiem Darba uzdevumā Priekules novada teritorijas plānojuma 2015.-2026.gadam grozījumu izstrādei”; Domes 2020.gada 30.jūlija lēmums Nr.505 “Par grozījumiem Darba uzdevumā Priekules novada teritorijas plānojuma 2015.-2026.gadam grozījumu izstrādei”.

⁵ Ministru kabineta 2009.gada 3.februāra noteikumi Nr.108 “Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi”.

⁶ Publiskajās tiesībās darbojas princips „aizliegts viss, kas nav atļauts”. Protī, kā atzīts tiesību doktrīnā: “Publiskajās tiesībās atšķirībā no privāto tiesību principa “atļauts viss, kas nav aizliegts”, darbojas princips “atļauts ir tikai tas, kas ir noteikts ar tiesību normu”. Valsts iestāde nevar pamatot savu rīcību ar to, ka tiesību norma neparedz attiecīgas rīcības aizliegumu”. (Skat. 2013.gada 21.oktobra Rīgas apgabaltiesas spriedumu lietā Nr.142211112)

⁷ Piemēram, Aizsargjoslu likumā, likumā “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”, Augu aizsardzības likumā un uz to deleģējuma pamata izdotajos Ministru kabineta noteikumos doto terminu un skaidrojumu dublēšana.

⁸ Skat. Valsts kancelejas sagatavoto Normatīvo aktu izstrādes rokasgrāmatu (<https://tai.mk.gov.lv/book/1>).

⁹ Piemēram, apbūves noteikumu 7.punktā pārrakstīta Aizsargjoslu likumā dotā “aizsargjoslas” definīcija, 8., 9., 11., 12., 14., 15., 20., 21., 22., 27., 28., 29., 30.punkts dublē Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumos Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” dotos skaidrojumus, 10.punkts dublē Ministru kabineta 2015.gada 30.jūnija noteikumos Nr.340 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 211-15 “Dzīvojamās ēkas”” un Ministru kabineta 2015.gada 30.jūnija noteikumos Nr.331 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-15 “Publiskas būves”” dotos skaidrojumus, 29.punkts dublē Aizsargjoslu likumā doto definīciju, 24.punkts dublē Augu aizsardzības likumu.

¹⁰ Piemēram, apbūves 56.10.apakšpunktā lietotais termins “sabiedriska rakstura ēka”.

¹¹ Piemēram, 58.14., 59.1., 59.2., 59.4., 60.2, 60.4., 88.8. un 93.4.apakšpunkts.

¹² Piemēram Aizsargjoslu likums, Būvniecības likums.

¹³ Noteikumu Nr.628 91.punkts.

¹⁴ Noteikumu Nr.628 93.punkts.

¹⁵ Apbūves noteikumu 6.punkts.

Noteikumu Nr.628 3.punkts noteic, ka visus pašvaldības lēmumus, kas saistīti ar teritorijas plānojuma izstrādi un apstiprināšanu, pašvaldība piecu darbdienu laikā pēc to spēkā stāšanās ievieto sistēmā un pašvaldības tīmekļa vietnē. Savukārt noteikumu Nr.628 16.punkts noteic, ka plānošanas dokumenta publiskās apspriešanas termiņš sākas ne agrāk kā piecas darbdienu pēc attiecīgā paziņojuma publicēšanas sistēmā. Saskaņā ar TAPL 25.panta otro daļu paziņojumu par saistošo noteikumu pieņemšanu vietējā pašvaldība divu nedēļu laikā pēc saistošo noteikumu apstiprināšanas publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

VARAM konstatē, ka iepriekš minētie termiņi ir kopumā ir ievēroti, izņemot to, ka Domes 2019.gada 28.novembra lēmums par Priekules TPG 1.redakcijas nodošanu publiskajai apspriešanai sistēmā publicēts gandrīz mēnesi pēc tā pieņemšanas – 2019.gada 23.decembrī.

Pašvaldības tīmekļa vietnē www.priekulesnovads.lv informācija par Priekules TPG izstrādi pieejama sadaļā "Dokumenti/ Priekules novada teritorijas plānojums". Diemžēl nav identificējams, kad attiecīgā informācija ir ievietota.

Vides pārraudzības valsts birojs 2019.gada 12.martā pieņēma lēmumu Nr.4-02/14 "Par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu"¹⁶. Sistēmā Priekules TPG dokumentācijai minētais lēmums nav pievienots.

Kā uzsvērts Domes 2019.gada 28.novembra lēmuma Nr.679 par Priekules TPG nodošanu publiskajai apspriešanai¹⁷ pamatojuma daļā, iedzīvotāju ierosinājumi grozījumu izstrādei tika saņemti sākot ar domes lēmuma par grozījumu izstrādi pieņemšanas brīdi. Līdz 2019.gada 31.martam saņemti 13 ierosinājumi no fiziskām un juridiskām personām.

Paskaidrojuma rakstā¹⁸ norādīts, ka saskaņā ar Aizsargjoslu likumu, sarkanās līnijas ir noteiktas Priekules pilsētā un novada ciemos, un tās ir precizējamas atbilstoši mēroga noteiktībai lokālplānojumā, detālplānojumā vai zemes ierīcības projektā. Aizsargjoslu likuma 33.panta pirmā daļa noteic, ka aizsargjoslas nosaka ar šo likumu un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā attēlo teritorijas plānojumos. Teritorijas plānojumā noteiktās prasības var detalizēt lokālplānojumā vai detālplānojumā¹⁹, bet ne zemes ierīcības projektā²⁰.

Apbūves noteikumu saturā norādīts, ka apbūves noteikumiem ir viens pielikums (bez nosaukuma). Apbūves noteikumiem pievienoti 11 pielikumi, kā tas norādīts arī paskaidrojuma raksta ievadā²¹. Daļai apbūves noteikumu nodaļu, apakšnodaļu nosaukumi neatbilst tajās ietvertajam saturam²². No lietotāja viedokļa nav pārdomāta apbūves noteikumu struktūra.

Viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir saskaņā ar teritorijas plānojumu noteikt zemes izmantošanas un apbūves kārtību²³. Līdz ar to atļauju būvniecības ieceres īstenošanai var dot tikai tad, ja tā atbilst vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam²⁴. Savukārt kontrolēt

¹⁶ Atsauce uz Vides pārraudzības valsts birojs 2019.gada 12.martā pieņēma lēmumu Nr.4-02/14 "Par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu" dota Domes 2019.gada 28.novembra lēmuma Nr.679 "Par Priekules novada pašvaldības Teritorijas plānojuma grozījumu 1.0 redakcijas nodošanu publiskajai apspriešanai un atzinumu saņemšanai" pamatojuma daļā.

¹⁷ Domes 2019.gada 28.novembra lēmums Nr.679 "Par Priekules novada pašvaldības Teritorijas plānojuma grozījumu 1.0 redakcijas nodošanu publiskajai apspriešanai un atzinumu saņemšanai".

¹⁸ Paskaidrojuma raksta 3.6.apakšnodaļa, 25.lapa.

¹⁹ TAPL 24.panta otrā daļa, 28.panta pirmā daļa.

²⁰ Zemes ierīcības likuma 7.panta 1.punkts – zemes ierīcības projektu un tā grozījumus izstrādā, ievērojot vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu un normatīvajos aktos par teritorijas plānošanu, izmantošanu un apbūvi noteiktās prasības.

²¹ Paskaidrojuma raksta Ievads, 4.lapa.

²² Apbūves noteikumu 3.5.apakšnodaļā "Prasības vides risku samazināšanai" ietverti nosacījumi jaunas zemes vienības veidošanai, kultūras mantojuma saglabāšanai, prasības īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, prasības derīgo izrakteņu iegūšanai, prasības vides pieejamības nodrošināšanai un nosacījumus aizsargjoslās. Savukārt atsevišķu jomu normas noteiktas vairākās apakšnodaļās. Piemēram, prasības kultūras pieminekļu aizsardzībai ietvertas gan 88.punktā, gan 7.nodaļā "Citi nosacījumi/ prasības".

²³ Likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 13.punkts.

²⁴ Būvniecības likuma 15.panta pirmās daļas 1.punkts.

būvniecības procesa tiesiskumu pašvaldībā ir būvvaldes kompetence²⁵. Sekojoši, apbūves noteikumos nav ietverama norma, ka aizliegts izmantot teritoriju veidos, kas pārkāpj normatīvo aktu prasības²⁶.

Apbūves noteikumu 46.punkts noteic aizliegumu ekspluatēt avārijas stāvoklī esošas ēkas un būves. Gadījumā, ja tiek konstatēta ēkas bīstamība, atbilstoši Būvniecības likumam²⁷ aizliedzama visas ēkas ekspluatācija.

Piemērojot apbūves noteikumu 49.1.apakšpunktu, ņemt vērā, ka ceļa servitūta tiesību nodibināšanu reglamentē Civillikums²⁸. Ceļa servitūtu nodibināšana un uzraudzība ir civiltiesisks jautājums, kas saskaņā ar likumu "Par pašvaldībām" nav pašvaldību kompetencē un nav regulējams apbūves noteikumos. Līdz ar to apbūves noteikumos²⁹ nevar noteikt arī aizliegumu slēgt esošus servitūta ceļus, ja tiek veikta zemes vienības apvienošana vai sadale. Izvirzot prasību precizēt ielu un ceļu šķērsprofilus detālplānojumā vai attiecīgā objekta būvprojektā³⁰, jānorāda, kur noteikti šķērsprofili, kas precizējami. Tāpat konkrētiem nosacījumiem jābūt izvirzītiem apbūves noteikumos, nevis jādod iespēja pašvaldībai tos izvirzīt lēmuma pieņemšanas procesā. Turklāt prasības ielu būvniecībai un gadījumi, kad ielu būvniecība ir skaņojama ar pašvaldības būvvaldi, ir noteikta speciālajos būvnoteikumos.

Dažos apbūves noteikumu punktos³¹ ietvertas normas, kas būvvaldei dod tiesības atsevišķos gadījumos noteikt atkāpes no apbūves noteikumos noteiktajiem parametriem, nenorādot konkrētus kritērijus. Tādejādi tiek radītas iespējas konfliktsituācijām.

Apbūves noteikumu 53.2.apakšpunkts noteic, ka koplietošanas ceļiem un satiksmes joslām sarkanās līnijas nenosaka. Saskaņā ar Zemes pārvaldības likumu³² koplietošanas ceļš vai iela ir patstāvīgs nekustamā īpašuma objekts (būve), kas pieder pašvaldībai un rada īpašuma apgrūtinājumu zemes vienībai, uz kuras tas atrodas, un kas reģistrēts pašvaldības ceļu un ielu reģistrā un ir vienota pašvaldības ceļu tīkla sastāvdaļa. Savukārt normatīvie akti neparedz tādu ceļa vai ielas statusu kā *braukšanas josla*.

Lai nodrošinātu vides aizsardzību un dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, atbilstoši normatīvajiem aktiem³³ pašvaldībai jānosaka apbūves teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētās ūdensapgādes sistēmas un centralizētās kanalizācijas sistēmas, kā arī apbūves noteikumi šīm teritorijām, t.i., balstoties uz ekonomisko pamatojumu, jānosaka notekūdeņu apsaimniekošanas aglomerācijas un prasības komunālo notekūdeņu centralizētai savākšanai un emisijai. Centralizētās kanalizācijas sistēmas ierīko visās aglomerācijās, kur cilvēku ekvivalents ir lielāks vai vienāds ar 2000. Tātad aglomerācija ir tā teritorija, kurā ierīkojami centralizētie tīkli.

Tā kā par centralizētu kanalizācijas sistēmu ierīkošanu atbild vietējā pašvaldība, aglomerācijas robeža attēlojama teritorijas plānojuma grafiskajā daļā. Lūdzu turpmākā plānošanas procesā ņemt vērā, ka teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas, teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā norāda kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN1)³⁴.

Apbūves noteikumos nav jānorāda konkrētas institūcijas, no kurām saņemami saskaņojumi, ņemot vērā, ka teritorijas plānojuma īstenošanas gaitā to statuss un nosaukumi var

²⁵ Būvniecības likuma 7.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkts un 12.panta trešās daļas 1.punkts.

²⁶ Apbūves noteikumu 47.punkts.

²⁷ Būvniecības likuma 21. panta septītās daļas 3 punkts.

²⁸ Civillikuma 1231.pants.

²⁹ Apbūves noteikumu 87.5.apakšpunkts.

³⁰ Apbūves noteikumu 49.3. un 49.6.apakšpunkts.

³¹ Piemēram, apbūves noteikumu 50.14.apakšpunkts.

³² Zemes pārvaldības likuma 8.panta otrā daļa.

³³ Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 6. panta trešā daļa un Ministru kabineta 2002. gada 22. janvāra noteikumi Nr.34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī".

³⁴ Noteikumu Nr.240 149.punkta redakcija, kas stājās spēkā 2020.gada 16.oktobrī.

mainīties³⁵, turklāt nepieciešamību saņemt saskaņojumus noteic normatīvie akti³⁶. Tāpat jāatzīmē, ka SIA "Tet" nav vienīgais elektronisko sakaru tīklu komersants.

Virknē apbūves noteikumu³⁷ ir pārrakstītas Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" normas.

Apbūves noteikumu 65.punkts dublē LBN 211-15 "Dzīvojamās ēkas"³⁸ un LBN 208-15 "Publiskas būves"³⁹, 70.punkts – LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība"⁴⁰, 71.punkts, 92.2. un 92.3.apakšpunkts dublē LBN 211-15 "Dzīvojamās ēkas" un LBN 208-15 "Publiskas būves"⁴¹, 72.4.apakšpunkts – Ēku būvnoteikumus⁴².

Piemērojot apbūves noteikumu 68.punktu, ņemt vērā noteikumos Nr.240⁴³ izvirzītos nosacījumus pasākumiem trokšņa mazināšanai, piesārņojuma un citu negatīvu faktoru novēršanai dzīvojamajās teritorijās un publiskās apbūves teritorijās, kas atrodas, vai tiek veidotas autoceļu, dzelzceļu, lidlauku un citu piesārņojumu radošu objektu tuvumā.

Apbūves noteikumos neietver normas, kas ir noteiktas vai nosakāmas citos pašvaldības saistošajos noteikumos⁴⁴.

Apbūves noteikumu 75.2.apakšpunktā noteiktais aizliegums izmantot invazīvās sugas dublē Augu aizsardzības likumu⁴⁵.

No apbūves noteikumu 77.punkta izriet, ka visos gadījumos, kad apbūve tiek plānota vietās, kur tiek pārsniegti trokšņa robežlielumi, jāizstrādā lokālplānojums vai detālplānojums, jo atbilstoši esošajai redakcijai trokšņa samazināšanas pasākumi jāietver attiecīgā plānošanas dokumentā.

Atbilstoši apbūves noteikumiem⁴⁶ jaunu zemes vienību veidošana veicama saskaņā ar teritorijas plānojuma Grafiskās daļas plānu. Grafiskajā daļā ir noteikts funkcionālais zonējums un aprgrūtinājumi – aizsargjoslas. Tas, ka zemes vienību veido vairākas funkcionālās zonas, nevar būt par argumentu, lai liegtu zemes vienības sadali⁴⁷. Ņemt vērā, ka noteikumi Nr.240⁴⁸ pieļauj atkāpi no teritorijas plānojumā noteiktās jaunveidojamās zemes vienības minimālās platības, ja nepieciešams sadalīt uz šo noteikumu spēkā stāšanās dienu⁴⁹ jau apbūvētu zemes vienību. Minētās normas pamatmērķis - dot iespēju veidot vienotus īpašumus un atvieglot kopīpašumā esošu īpašu reālu sadali, novērst nevajadzīgu piespiedu dalīta īpašuma veidošanu. Būvnormatīvi

³⁵ Piemēram, apbūves noteikumu 59.1., 59.4. un 59.9.apakšpunktā dota atsauce uz AS "Augstsprieguma tīkls", 59.2. un 59.7.apakšpunktā - uz AS "Sadales tīkls", 60.3. un 60.4.apakšpunktā – uz VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs".

³⁶ Piemēram, apbūves noteikumu 57.8., 57.10., 59.3.apakšpunkts.

³⁷ Piemēram, apbūves noteikumu 58.14.apakšpunkts, 64., 66.punkts, 87.3.apakšpunkts attiecīgi dublē noteikumu Nr.240 160., 132., 168., 13.punktu.

³⁸ Ministru kabineta 2015.gada 30.jūnija noteikumos Nr.340 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 211-15 "Dzīvojamās ēkas"

³⁹ Ministru kabineta 2015.gada 30.jūnija noteikumos Nr.331 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-15 "Publiskas būves";

⁴⁰ Ministru kabineta 2015.gada 30.jūnija noteikumi Nr.333 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība"

⁴¹ Ministru kabineta 2015.gada 30.jūnija noteikumi Nr.340 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 211-15 "Dzīvojamās ēkas" un Ministru kabineta 2015.gada 30.jūnija noteikumi Nr.331 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-15 "Publiskas būves"

⁴² Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumos Nr.529 "Ēku būvnoteikumi".

⁴³ Noteikumu Nr.240 146., 147. un 147.¹ punkts.

⁴⁴ Piemēram apbūves noteikumu 72.6., 76.7. apakšpunkts, 78., 79., 81.punkts.

⁴⁵ Augu aizsardzības likuma 18.¹ pants.

⁴⁶ Apbūves noteikumu 87.2.apakšpunkts.

⁴⁷ Apbūves noteikumu 87.8.apakšpunkts.

⁴⁸ Noteikumu Nr.240 12. punkts, 64.5.apakšpunkts un 244.punkts.

⁴⁹ 2013.gada 22.maijs.

nenosaka īpašuma sadalīšanas nosacījumus⁵⁰.

Neskatoties uz to, ka apbūves noteikumu 89.punkts nosaka prasības īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, daļa ietverto normu attiecināmas uz visām neapbūvētām dabas teritorijām⁵¹. Īpaši aizsargājamā dabas teritorijā būvniecība neapbūvētā zemes vienība praktiski nav iespējama (aizliegta zemes kategorijas maiņa). Apbūves noteikumu 89.5.5.apakšpunkts noteic, ka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošana veicama atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, nenorādot, ka dabas liegumos ir noteikti ierobežojumi jaunveidojamās zemes vienības platībai, kas var radīt pārpratumus īstenošanas gaitā.

Apbūves noteikumu punktus, kas noteic prasības īpaši aizsargājamām dabas teritorijām,⁵² ietvertas deklaratīvas normas⁵³, kas satur tikai faktu konstatāciju un norāda novadā esošās īpaši aizsargājamām dabas teritorijas, reģistrēto dižkoku, dižakmeņu un izveidoto mikroliegumu skaitu.

Apbūves noteikumu 90.punktā ietvertas prasības ainaviski vērtīgo teritoriju izmantošanai, kuras dublē noteikumu Nr.240 12.nodaļā noteiktos nosacījumus. Vienlaikus 5.5.apakšnodaļā kā teritorija ar īpašiem noteikumiem noteikta *ainaviski vērtīga teritorija – Vārtājas upes ieleja (TIN 5)*, kurā daļēji dublētas 90.punkta prasības. Saskaņā ar noteikumiem Nr.240⁵⁴ ainaviski vērtīgām teritorijām izstrādājams ainavu plāns. Minētais dokuments apbūves noteikumu 90. un 297.punktā saukts atšķirīgi.

Apbūves noteikumu 93.punktā pārrakstītas Aizsargjoslu likuma normas. Turklāt nav saprotams, kāpēc apbūves noteikumos ietvertas normas tikai attiecībā uz dažām aizsargjoslām⁵⁵.

Speciāli pasākumi, lai nodrošinātu pieejamu vidi cilvēkiem ar īpašām vajadzībām sabiedriskajos un pakalpojumu objektos, daudzdzīvokļu mājās un publiskajā ārtelpā, jāparedz ne tikai izstrādājot detālplānojumus un lokālplānojumus⁵⁶. Noteikumi Nr.240⁵⁷ noteic, ka prasības vides pieejamības jāievēro gan projektējot, gan būvējot vai izvietojot konkrētos objektus, gan nodrošinot to darbību.

Saskaņā ar noteikumiem Nr.240⁵⁸ teritorijas plānojuma apbūves noteikumos katrai funkcionālajai zonai nosaka galvenos izmantošanas veidus, atļautos papildizmantošanas veidus un nepieciešamos apbūves parametrus, tai skaitā minimālo jaunveidojamo zemes vienību platību. Priekules TPG apbūves noteikumos jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība noteikta tikai *savrupmāju apbūves teritorijai (DzS)*, *publiskās apbūves teritorijai (P)*, *jauktas centra apbūves teritorijai (JC)*, *mežu teritorijai (M)* un *lauksaimniecības teritorijai (L)*. Ņemot vērā, ka *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijā (DzM)* galvenā izmantošana saistīta ar savrupmāju un rindu māju apbūvi jaunveidojamās zemes vienības platība būtu nosakāma arī šajā funkcionālajā zonā.

Piemērojot apbūves noteikumu 284.punktu, ņemt vērā noteikumos Nr.240⁵⁹ noteikto, ka papildizmantošana ir teritorijas izmantošanas veids, kas ir pakārtots funkcionālajā zonā noteiktajam galvenajam izmantošanas veidam, to uzlabo vai veicina. Savukārt Ministru kabineta 2013.gada 5.marta noteikumi Nr.118 “Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi ierīko mežā, kā arī izsniedz atļauju tās ierīkošanai” noteic kārtību, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi ierīko mežā, kā arī izsniedz atļauju tās ierīkošanai, nevis noteic proporciju starp galveno

⁵⁰ Apbūves noteikumu 87.11.1.apakšpunkts.

⁵¹ Piemēram apbūves noteikumu 89.5.4.apakšpunkts.

⁵² Apbūves noteikumu 89.1.-89.4.apakšpunkts.

⁵³ <https://tai.mk.gov.lv/book/1/chapter/81>

⁵⁴ Noteikumu Nr.240 224.punkts.

⁵⁵ Ministru kabineta 2009.gada 3.februāra noteikumu Nr.108 “Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi” 2.punkts.

⁵⁶ Apbūves noteikumu 92.1.apakšpunkts.

⁵⁷ Noteikumu Nr.240 98., 102., 107., 175., 177., 180., 182. un 183.punkts.

⁵⁸ Noteikumu Nr.240 24.punkts.

⁵⁹ Noteikumu Nr.240 2.20.apakšpunkts.

izmantošanu un papildizmantošanu.

Piemērojot apbūves noteikumu 287.punktu, ievērot noteikumos Nr.240⁶⁰ noteiktos minimālos attālumus no tuvākās esošās dzīvojamās ēkas vai publiskās būves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būvei atkarībā no dzīvnieku vienību skaita. Vienlaikus ņemt vērā, ka šis attālums ievērojams arī tad, ja esošas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būves tuvumā tiek plānota jauna dzīvojamā vai publiskā apbūve.

Piemērojot apbūves noteikumu 190.punktu, ņemt vērā, ka saskaņā ar Būvniecības likumu⁶¹, ja blakus dzīvojamai vai publiskai apbūvei ir ierosināta tāda objekta būvniecība, kurš var radīt būtisku ietekmi (smaku, troksni, vibrāciju vai cita veida piesārņojumu), bet kuram nav piemērots ietekmes uz vidi novērtējums, būvvalde nodrošina būvniecības ieceres publisku apspriešanu un tikai pēc tam pieņem lēmumu par ierosinātā objekta būvniecības ieceri. Pašvaldība saistošajos noteikumos var paredzēt arī citus gadījumus, kad rīkojama būvniecības ieceres publiska apspriešana. Publisku apspriešanu nerīko, ja teritorijai, kurā paredzēta būve, ir spēkā esošs detālplānojums. Ja saskaņā ar teritorijas attīstības plānošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem, konstatējot šajā daļā minēto specifisko ietekmi, var tikt pieņemts lēmums par detālplānojuma izstrādi, priekšroka dodama detālplānojuma izstrādei. Pašvaldības saistošajos noteikumos, nosakot vēl citus gadījumus, ir jānosaka arī kritēriji gadījumiem, kādos ir rīkojama būvniecības ieceres publiska apspriešana nevis būvvaldes tiesības prasīt veikt būvniecības ieceres publisko apspriešanu.

Atbilstoši TAPL 12.panta pirmajā un trešajā daļā noteiktajam teritorijas plānojuma izstrāde, apstiprināšana un tā īstenošanas koordinēšana un uzraudzība ir pašvaldības ekskluzīvā kompetence, un pašvaldība ir atbildīga par attiecīgā teritorijas attīstības plānošanas dokumenta tiesiskumu.

Ņemot vērā, ka par tiesisku dokumentu var atzīt tikai tādu, kas, pirmkārt, atbilst normatīvajiem aktiem un, otrkārt, izstrādāts un apstiprināts noteiktā kārtībā, atsaucoties uz iepriekš norādīto, kā arī Oficiālo publikāciju likumā noteikto normu juridiskā spēka hierarhiju un to piemērošanu pretrunu gadījumā, lūdzam veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu Priekules TPG atbilstību normatīvajiem aktiem, un par to informēt ministriju.

Priekules TPG ir īstenojami tikai pēc neatbilstību novēršanas.

Vienlaikus informējam, ka atbilstoši TAPL 26.panta⁶² regulējumam, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs patur tiesības par šajā vēstulē norādītajām neatbilstībām normatīvo aktu prasībām, līdz 2021.gada 11.maijam izdot rīkojumu par saistošo noteikumu Nr.12/20 vai to atsevišķu punktu darbības apturēšanu.

Ar cieņu
valsts sekretāra vietniece

I.Oša

Aigare, 67026904
ilze.aigare@varam.gov.lv

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

⁶⁰ Noteikumu Nr.240 140. un 141.punkts.

⁶¹ Būvniecības likuma 14.panta piektā daļa.

⁶² TAPL 26.panta pirmā daļa - par teritorijas attīstības plānošanu atbildīgais ministrs ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma vai lokālplānojuma stāšanās spēkā izdod rīkojumu apturēt saistošos noteikumus, ar kuriem apstiprināts teritorijas plānojums vai lokālplānojums, vai šo saistošo noteikumu daļu.